

Нова українська школа

СУЧАСНІ УКРАЇНСЬКІ
ПИСЬМЕННИКИ – ДІТЯМ
Рекомендоване коло читання
4 клас

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 821.161.2(075.2)
Б 90

Серію «Нова українська школа» засновано 2017 року

Будна Н.О.

Б 90 Сучасні українські письменники — дітям. Рекомендоване коло читання : 4 кл. / Н.О. Будна, Н.Б. Шост. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2023. — 144 с. — (Серія «Нова українська школа»).

ISBN 978-966-10-7072-0

Посібник «Сучасні українські письменники — дітям» ознайомить учнів 4 класу з рекомендованим колом читання і підготує їх до самостійної читацької діяльності.

У книгу входять вірші, оповідання, уривки з повістей, науково-художні розповіді й літературні казки, написані відомими українськими поетами та прозаїками. Різноманітність творів за тематикою, жанром, емоційною спрямованістю допоможе четвертокласникам сприймати літературу як незвичайний і захоплюючий світ, у якому кожен може знайти щось цікаве для себе. Чудові ілюстрації сприятимуть кращому усвідомленню змісту прочитаних творів та розвитку художніх смаків і творчої уяви дітей.

Для вчителів, учнів 4 класу та їхніх батьків.

УДК 821.161.2(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

ISBN 978-966-10-7072-0

© Будна Н.О., 2020
© Навчальна книга – Богдан, виключна
ліцензія на видання, оригінал-макет, 2023

Любі друзі!

У житті кожного читача (а ви, безумовно, вмієте і любите читати) бувають різні періоди. То більше подобаються розповіді про тварин, то — казки з чарівними перетвореннями та всемогутніми героями, а то захоплюють правдиві історії з життя сучасників або історичних постатей.

У книзі, яку ви тримаєте в руках, зібрано вірші, оповідання, уривки з повістей, науково-художні розповіді й літературні казки, написані відомими українськими поетами та прозаїками саме для вас. Більшу частину цього чудово ілюстрованого та зі смаком оформленого видання складають твори сучасних письменників — людей, які живуть, можливо, поряд із вами в одному місті, на одній вулиці чи в одному будинку. Вони не просто пишуть про повсякденне життя, радощі й печалі ваших ровесників, а силою свого таланту розширюють межі ваших уявлень про навколишній світ, повертають увагу до малопомітних на перший погляд деталей та змушують хвилюватися, сумувати й радіти разом з літературними персонажами.

Перегорнувши кілька перших сторінок, ви зануритесь у яскравий та розмаїтий світ поетичного слова. Вірші Оксани Сенатович, Галини Кирпи, Ірини Жиленко подарують справжню насолоду від багатства й милозвучності рідної мови, а твори Галини Малик й Анатолія Костецького здивують грою слів і потішать м'яким гумором. Поезії Леоніда Талалая, Ганни Черинь, Дмитра Павличка, Григорія Фальковича змусять замислитися про любов до рідної землі та свого народу, цінність і неповторність кожної хвилини життя, бо ж «кожна мить земна — первина́ і дивина́».

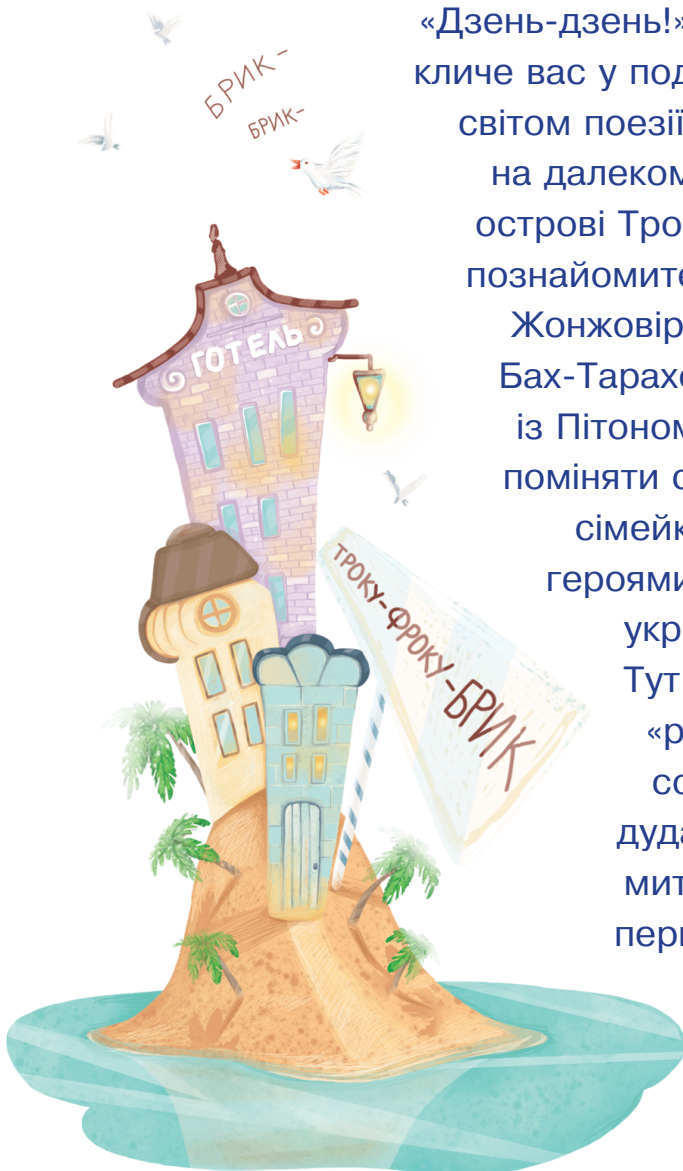
Більшість прозових творів присвячені сучасним реаліям. В оповіданнях та повістях Володимира Рутківського, Марини Павленко, Оксани Кротюк засобами художнього слова майстерно змальовано події з життя ваших однолітків. Безперечно, багатьох із вас зацікавлять пригодницько-фантастичні твори Всеволода Нестайка, Марії Чумарної, Лесі Ворониної, де поряд зі звичайнісінькими школярами діють вигадані істоти. Не залишаться поза вашою увагою і літературні казки, героями яких є і люди, і тварини, і навіть звичні для вас предмети. Казки, що увійшли в цю книгу, написали Іван Андрусак, Сашко Дерманський, Оксана Небесна, Світлана Прудник та інші.

Кажуть, без минулого немає майбутнього. Дізнатися про своїх славетних пращурів, про те, як і чим жили люди минулих поколінь ви зможете, прочитавши науково-художні й історичні твори Анатолія Григорука, Ірен Роздобудько та Володимира Рутківського.

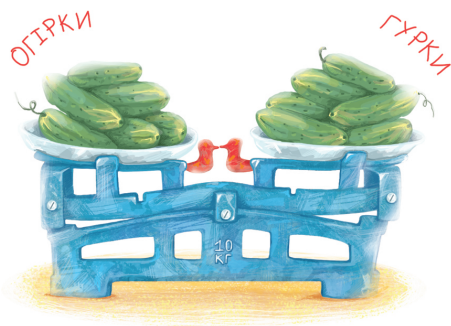
Сподіваємось, що, гортаючи сторінки цієї з любов'ю складеної для вас книжки, ви відчуєте радість і насолоду від доторку до художнього слова. Десь весело посмієтесь, десь замислитесь, прагнучи зрозуміти мотиви вчинків літературних героїв, а може, серед багатьох із них виберете тих, на кого вам хотілося б бути схожими.

Автори

ПОЕЗІЯ

«Дзень-дзень!» Це диво-день
кличе вас у подорож розмаїтим
світом поезії. Ви побуваєте
на далекому невідомому
острові Троку-Фроку-Брик,
познайомитесь із жовтооким
Жонжовіром, чоловічком
Бах-Тарахом, зустрінетесь
із Пітоном, який вирішив
поміняти свій стиль життя,
сімейкою гномів —
героями віршів сучасних
українських поетів.
Тут дзвінкі голосочки
«розганяють квітам
сон», весело грає
дударик; тут «кожна
мить земна — це
первіна і дивіна».

Чудесні барви

Які чудесні барви у нашій рідній мові,
які відтінки різні від Сейму аж по Сян!
У Києві говорять інакше, ніж у Львові, —
і *чорногуз*, і *бусол*, *лелека* і *боцянь*...

Так наче називаєш різновиди лелек ти,
а це лиш різні назви, синонімічний ряд.
А є ще риси мови, що зветься діалекти:
це *гóвори* місцеві на дещо інший лад.

На Київщині (в Літках) взуття зовуть *обувка*,
а огірок звичайний в Чернігові — *гурок*,
а кошик на Поліссі (в Іванкові) — *кошувка*,
і назви, і вимова різняться що не крок.

Раз якось на базарі професор із столиці
заговорив із дідом, що ягоди привіз:
— То, значить, на Поліссі вродили полуниці?
Я бачу, ви з-над Снові, із хутора Рогіз.

Дід витріщає очі — і як це може бути?
— То ви з Рогозу родом? Мо, інженер? Поет?
— Та ні, я просто знаю, як де говорять люди:
прислухаюсь до мови — і в цьому весь секрет.

Дмитро Білоус

Українські квіти

Вийшли зрання на гуляння
українські діти.
Їх стрічали і вітали
українські квіти.
Ось волошки, сонні трошки,
синім шовком шиті,
ясноокі, чисто вмиті,
розбрелись по житі.
Ось рожева конюшина,
а на ній і комашина,
що, не дивлячись на ранок,
їсть солодке на сніданок.
А чиї ж то голосочки?
То видзвонюють дзвіночки.
То вони, як телефон,
розганяють квітам сон:
«Дзень-дзень! День!
Вставайте, квіти:
йдуть до нас веселі діти!»
Чути голосок ромена:
— Не торкайтеся до мене:

я в недільному вбранні,
всі пелюстки випрані.
На горбочку мак,
в шапці, як козак.
Він яскравий, мов вогонь!
А бундючний — Бог боронь!
Вміє задаватись так,
як будяк!
Там росте холодна м'ята
(добре пахне, як пом'ята),
там шовкова трава
щось шепоче, мов жива.
А з травички — ніжні личка:
то вже «Братик і Сестричка»
у тих самих кольорах,
що на наших прапорах.
Розбрелись по полю діти —
більші, менші і малі —
молоді яскраві квіти
української землі.

Ганна Черінь

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.